REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se retrimit.

Inserate
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena la M. Dukes Nachf., Nux. Augenfeld & Emeric Lesner. Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf., Anton Oppelik. In Budapesta la A. V. Golberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).

Prețul insertiunilor: o serie garmond pe o colonă 10 banĭ pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXX.

„GAZETA“ iese în fiecare zi

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șase lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Dumineca 4 cor. pe an.

Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe șase lunĭ 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Dumineca 8 fr. pe an.
Se prenumeră la toate oficiile poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.

Abonamentul pentru Brașov;
Administrațiunea. Piața mare târgul Inului Nr. 30. etagiu I. Pe un an 20 cor., pe șase lunĭ 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul acasă: Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor. — Un esemplar 10 bani. — Atât abonamentele, cât și insertiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 22. Brașov, Duminecă 28 Ianuarie (10 Februarie). 1907.

Se încurcă ițele coaliției.

Astădi nu mai poate fi îndoială despre aceea că afacerea Polonyi nu s'a încheiat cu demisiunea lui, ci că va deveni fatală pentru coaliție însăși.

Eri s'a petrecut în cameră un eveniment, ce denotă aceasta în mod destul de elocuent. Francisc Kossuth, conducătorul coaliției și președintele partidului independist, a fost desavuat de majoritatea camerei cu ocaziunea unei discusiuni provocate în ședința de eri în chestiunea imunităței deputatului Lengyel, care, se știe, e dat în judecată pentru calumnie de fostul ministru de justiție Polonyi.

După știrile sosite astăzi, lucrul s'a petrecut astfel. Lengyel Zoltán s'a jăluit înaintea camerei că i s'a încălcat dreptul de imunitate, deoarece în procesul, ce i l'a intentat Polonyi, au fost ascultați deja martori înainte de a se fi cerut estradarea lui Lengyel dela comisiunea de imunitate. Din cauza aceasta roagă camera de a cerceta lucrul și de a aduce o deciziune în timp de 8 zile.

In contra acestei cereri s'a manifestat de către o parte a independiștilor intențiunea de a o respinge.

Mai mulți au strigat că nu e de lipsă a se da îndrumări comisiunei. Kossuth era în fruntea celor ce voiau să provoace un vot contra lui Lengyel. Făcea semne la toți să protesteze. S'a întâmplat însă tocmai contrarul de ce a dorit Kossuth, majoritatea a votat contra lui. Miniștrii Andrassy, Günther și întreg partidul constituțional și poporal, apoi cea mai mare parte dintre independiști au votat în favorul cererei lui Lengyel. A fost mare consternația când Kossuth a rămas bătut având pe partea sa numai vre-o treizeci de voturi. Se mira lumea că și miniștrii au votat contra lui.

Se știe că Kossuth a fost cel mai fervent apărător al lui Polonyi față cu atacurile îndreptate contra lui în toate întrunirile, la cari a luat parte. El a rămas credincios prietinului său și după-ce acesta s'a retras. Dar dacă mai nainte mulți chiar din sânul coaliției nu priveau cu ochi buni că Kossuth se espunea prea mult pentru Polonyi, acum în fața chestiunei puse atât de clar și de just de către Lengyel Zoltan n'au mai șovăit și s'au pronunțat pe față contra părerei lui Kossuth.

Se'nțelege că votarea despre care vorbim este comentată foarte nefavorabil pentru coaliție și șeful ei de către cei-ce nu suflă în trâmbița lor. Ea dovedește în tot cazul că coaliția sufere de o bubă ascunsă, care amenință a sparge în fie-care moment.

Pentru acuma se pare că a succes silințelor, ce și le-o fi dat corifeii, de a cocoloși din nou lucrurile cari se petrec in sînul coaliției, căci iată ce se anunță dela Budapesta:

Foile publică un comunicat în care se spune că votarea de eri n'are nici o importanță și că nu se poate coochide din ea la diferențe serioase în sânul coaliției și al cabinetului. Și iată de ce nu: după un principiu general parlamentar, se dice în acel comunicat, afaceri de imunitate nu pot fi privite ca cestiune de partid, asemenea nu pot forma obiectul unei înțelegeri și procederi comune a guvernului.

Se vede cale de o poștă că acest cnmunicat a fost anume așa ticluit ca să se ascundă adevărul. Este ușor de a afla câte o formulă în asemeni cazuri de perplexitate. Dar lumea nu mai e așa de naivă ca să nu vadă aceasta perplexitate și să nu simtă boala, de care sufere coaliția și care a devenit deja cronică.

Toate merg însă numai până la un loc. Astădi încă se mai poate acoperi una și alta, dar trebue să sosească diua în care un rău odată existent va trebui să iasă la iveală, făcându-și cursul său firesc.

Corteșul Kossuth în lumină maghiară. Vorbind despre răspunsul ce l'a dat ministrul de comerciu Kossuth dep. Brediceanu în afacerea circularului adresat alegătorilor din Bocșa, ziarul »Az Ujság« zeflemisează în următorul mod pe Kossuth: »Francisc Kossuth iarăși nu a influințat pe cei dela căile ferate. Să-l înțeleagă în sfârșit aceștia, că dumnealui n'a scris la Bocșa ca ministru ci ca șef de partid. Funcționarul dela căile ferate, care a cetit scrisoarea, a putut să zică cu tot dreptul: La dracu cu ministru, eu ascult numai de șeful de partid. Și pe epistolă se află și iscălitura lui Theodor Battyányi. Bine înțeles și acesta tot în calitate de subșef de partid, iar nu ca president al societății funcționarilor dela căile ferate. Funcționarul dela căile ferate deci poate să-l dea dracului și pe presidentul societății, dacă ascultă de subșeful de partid. După toate aceste putem să ne așteptăm, că Francisc Kossuth va face să se șteargă legea de incompatibilitate, pentru că el doar n'o să tragă la îndoială, când colegii săi deputați vor declara, că ei nu stau în relații comerciale cu statul ca fiind *deputați*, ci în calitatea lor de membrii în direcțiune«.

Mărirea flotei italiene. Admiralul Mirabelo ministrul italian al marinei a prezentat camerei un proiect de lege, prin care cere 160 milioane lire, credit extraordinar, pentru construirea unor nouă vapoare de războiu. Ministrul plănuește construirea a 4 mari crucișătoare, având fie-care o capacitate de 60.000 tone și cel mai puternic armament. Cele 4 vapoare sunt menite a forma baza flotei Adriaticei. Nouele vapoare vor fi gata până în trei ani și se pare, cá guvernul italian plănuește prin ele *o contra-acțiune față de hotărârea luată de curând în Delegațiunea austro-ungară* de a se construi 3 nouă vapoare de războiu. Când vor fi gata, flota italiană va avea 24 vase de războiu, față de cea austriacă alcătuită din 12 vase.

Coalizarea partidelor politice opoziționiste bulgare. Joi seara a avut loc în Sofia o întrunire a tuturor șefilor de partide politice opoziționiste. Programul acțiunei de răsturnare a guvernului a fost fixat ca pentru a apăra constituția. Blocul va organiza meetinguri și adunări politice chiar și pe acolo unde au avut loc astfel de mișcări. Semnalul luptei va fi meetingul de Duminecă, care va avea loc în Sofia. Socialiștii n'au aderat la bloc decât după ce li-s'a recunoscut formal dreptul de a lupta alături de celelalte fracții politice. Organizarea de meetinguri va continua luni întregi, iar cuvântul de ordine va fi: *răsturnarea guvernului și disolvarea Sobraniei.*

Un ziar clerical italian și măsurile ministrului Briand. Importantul ziar catolic din Roma »Corriere d'Italia« publică un articol oficios, declarând că instrucțiunile și modelele de contracte transmise de ministrul cultelor francez Briand prefecților în privința cererii preoților pentru folosința bisericelor este o cursă, care vatămă erarhia bisericei și sunt prin urmare inacceptabile. Ziarul respinge în particular faptul, că fiecare schimbare de preot ar face necesară un nou contract. Ziarul »Osservatore romano« publică un articol substanțial analog cu articolul ziarului »Corriere d'Italia«, prin care se respinge circulara lui Briand din 3 Februarie.

Contele d'Haussonville răspunzând alaltăeri discursului cardinalului Mathieu, noul membru al Academiei franceze, a arătat că concordatul care a fost considerat de către catolici 25 de ani ca o servitudine, o greșală a fost de a-l denunța într'un mod brutal și a voi să se reorganizeze biserica fără participarea Papei. Biserica nu are nevoie de un nou instrument diplomatic. libertatea adevărată este suficientă pentru misiunea sa.

Raporturile între Franța și Rusia. In ședința de Joi a camerei franceze dep. Rouanet a atacat viu creditul acordat Rusiei și stabilimentelor de credit, cari au angajat în fondurile ruse o parte enormă a economiei franceze. Ministru Caillaux și Pichon, în mijlocul aplauzelor, au protestat în contra expresiunilor d-lui Rouanet cu privire la finanțele ruse avariate. Nimic, a zis ministrul Pichon, în raporturile Franței cu Rusia și în situațiunea imperiului nu motivează asemenea atacuri. Ambele țări își dau un sprijin natural în afa-

---

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

Ultima fină a împăratului Napoleon I.

— Episod istoric. —

In săptămâna trecută a murit în hotelul d'Albertes din Aix (Franța sudică) contesa Napoleonne Marie Helene Charlotte Bonbies de Rochon de la Peyronse, în vârstă de 90 ani. Defuncta contesă era ultima persoană, care l'a văzut pe împăratul Napoleon I. Bonaparte. Defunctul împărat fusese nașul ei.

Contesa de La Peyronse s'a născut la 18 Maiu 1816 în Langword, localitatea de captivitate a lui Napoleon de pe insula St. Elena, ca fiică a generalului de Montholm și a soției sale, născută contesă de Vassel. Tatăl și mama ei — o femeie foarte frumoasă —, formară împreună cu generalii conte Bertrand, conte Sourgand și camerarul conte Les Cases, micul grup al credincioșilor, cari au însoțit în exil la acea insulă stâncoasă pe detronatul rege, și până la moartea sa împărtășiră cu el captivitatea. Contesa Bertrand urmă pe soțul ei nu fără oarecare protestare, deoarece îi venea greu de a se despărți de iubitul Paris. Dar ajunsă odată la St. Elena ea, împreună cu frumoasa și încântătoarea contesă de Montholm, unicul element femenin din societatea împăratului. Soția generalului locuia într'o vilă, la câți-va kilometri de Langword; dar în fiecare zi venea cu d-na de Montholm la împăratul, ca să-i țină societate și în fiecare Duminecă era invitată de Napoleon la masă.

Nu era lucru ușor de a fi în societatea împăratului. El se preumbla adeseori în grădină, unde lucrau cincizeci de chinezi și mergea cu pași înceți între cele două dame, de obiceiu două oare, din când în când oprindu-se, pentruca să esplice ceva, dar nici odată nu ședea și când d-na de Montholm, obosită de mersul cel îndelungat, voia să plece pe furiș, el o apucă de braț și fără milă o oprea.

După amiazi recita societății, în salon, tragedii, pe un ton fără colorit, fără declamație, sucind cuvintele și versurile. Mai des recita din »Zaira«, și aceasta atât de des, încât odată contesa de Montholm îi ascunse cartea, pentruca să scape de vecinica lectură. In timpul recitațiunilor, sau în timpul partidelor de șach cu generalul Sourgand, care nu voia să se lase ușor bătut, sau cu Montholm, care mereu perdea din politeță, ceilalți trebuiau se stea în picioare până când nu mai puteau de oboseală.

Generalul Montholm și soția sa locuiau în apartamentele de nord din Langword. Locuința lor, ca și aceea a împăratului, era umedă și plină de guzgani și de ploșnițe. Din devotament pentrn împăratul credincioșii săi îndurară toate neajunsurile, în voia cea mai bună. Impăratul suferea grozav din cauza străjniciei captivității, care deveni și mai rea, de când Hudson Lavre fu numit comandant al insulei St. Elena. Sentinelele englese încujurară reședința împăratului și când se însera, veneau mai aproape.

In ziua de 18 Iunie 1816, tocmai la prima aniversară a bătăliei dela Waterloo se petrecu un eveniment fericit în Langword. Contesa Montholm născu o fată. Napoleon întreba zilnic de starea mamei și a fiicei și într'o zi declară, că voește să fie nașul nouei născute.

Contesa de Montholm este în culmea fericirei. Oare cum se va oficia ceremonia botezului? Pe insulă nu se afla nici preot catolic, nici o capelă. După unele desbateri se ajunge la rezultatul, că fiecare creștin are dreptul să celebreze botezul și că botezul săvârșit de duhovnicul protestant, îndată ce a fost făcut în forma corăspunzătoare, este tot atât de valabil ca acela săvârșit de un preot catolic.

După ce contesa de Montholm părăsi patul, fu chemat, din Jamestown un tînăr pastor, engles care fu prezentat împăratului, in lunga galerie, care-i servea de cabinet de lucru. In acest apartament se preumbla împăratul în fiecare dimineață, în costum negligè, care consta dintr'un lung halat alb, și pantaloni strânși la glezne, și o broboadă de mătasă pe cap. Tot în aceasta galerie se afla și un biliard, dar Napoleon juca foarte rar, și se folosia de el numai când își desfășura harta, dictând memoriile sale generalului Sourgand.

In ziua botezului nouei născute împăratul se sculă înainte de ora 6 dimineața și făcu o preumblare călare, împreună cu Sourgand, după aceea făcu o baie și se îmbrăcă în costumul de zi. Jachetă verde, pantaloni albi, ciorapi de mătasă, pantofi cu cataramă și în cap cu pălărie tricorn, pe care e afla tricolorul frances.

Impăratul, care dealtmintrelea era supărat și posomorât, primi pe tînărul preot cu bunăvoință și politeță. El ordonă ca la această ceremonie să se permită tuturor a asista. Ceremonia fu scurtă. După aceea s'a făcut un proces verbal, în care au fost induși împăratul ca naș iar d-na general Bertrard ca nașă. Napoleon, care de altmintrelea prânzea singur, reținu la masă pe tînărul preot împreună cu întreaga sa suită intimă.

După dejun împăratul concediă pe preot foarte vesel și apoi se duse cu societatea în salon.

Ambele dame, contesa de Bertrard și contesa de Montholm, se plângeau din

cerile străine. Franța înțelege a rămâne atașată alianței cu Rusia.

Revoluție în Argentina. Din Argentina se anunță, că acolo a isbucnit revoluția. Răsculații au luat cu asalt toate edificiile oficiale și au dat foc la mai multe case private. In unele orașe și sate revoluționarii au aranjat o adevărată baie de sânge. Statul Argentinei e necesitat a se adresa către puterile Europene pentru a putea potoli revoluția, deoarece în miliția țărei nu se încrede.

Reînvierea afacerei Polonyi.

Afacerea fostului ministru de justiție Polonyi a reinviat sub o nouă și cu totul neașteptată formă. Câteva ziare din Budapesta au publicat o declarație făcută judecătorului de instrucție de către baroneasa Bella Schoenberger, câteva zile înainte de plecarea ei din Budapesta. In această declarație baroneasa de Schönberger ridică grave acuzări în contra democraților și în special contra șefului lor deputatul Wilhelm Vazsonyi. Baroneasa declară pur și simplu că este o victimă a democraților.

Ea susține că democrații și în special șeful lor Dr. Vazsony, au întrebuințat toate mijloacele pentru a o decide să le predea lor scrisorile lui Polonyi, cu scop de a se zdruncina situația ministrului de justiție prin publicarea lor. Baroneasa ar fi vizitat într'o seară pe Vazsonyi la locuința sa, unde se da o petrecere intimă. Sosind baroneasa, luă loc la masă cerând un ceai. In loc de ceai i-s'ar fi dat însă liquer, din care baroneasa a băut până și-a perdut cunoștința.

Vazsony ar fi obținut apoi dela dânsa o scrisoare, în care baroneasa declară, că are față de dânsul datorii de recunoștință și că îl împuternicește de a ridica scrisorile privitoare la Polonyi, cari se aflau depuse la notarul regal. Aceasta declarație e publicată cu zgomot de către ziarele amice lui Polony și inimice lui Vazsonyi.

Deputatul Vazsonyi, care până acum se ținea în planul al doilea în aceasta scandaloasă afacere, a apărut acum în public, susținând că declarațiile baronesei de Schönberger nu au nici o bază și nu pot fi luate în serios, deoarece conform declarațiilor medicilor si purtărei ei de până acum, baroneasa apare ca o femee isterică. Vazsony desminte în mod formal aceste falșe însinuări.

Organul ministrului de interne »Magyar Tudosító« declară în urma împuternicirei din parte competentă că declarațiile baronesei de Schönberger publicate de ziare, sunt cea mai ordinară invenție și că nici ministrul de interne, nici secretarul de stat dela acest departament n'au conferit vre-o dată cu Vazsony în afacerea Polonyi.

Vazsonyi însuși declară în acest ziar că toată comedia este o manoperă a lui Polonyi în contra lui și că lucrurile sunt atât de lipsite de ori ce temei, încât nici nu merită vre-o atenție. El protestează în contra acestor insinuări și declară că n'a tratat nici-odată personal sau prin telefon cu ministrul de interne sau secretarul său în afacerea Polonyi. Pe lângă aceasta s'a mai descoperit ceva cu totul senațional în această chestiune. S'a stabilit anume, că Polonyi pe când era încă ministru de justiție, a cerut fără baze legale procurorului Stefan Magyar să cheme imediat pe baroneasa Bela Schönberger prin judecătorul de instrucție, pentru a o supune unui interogator, lucru ce s'a și întâmplat. Interogatorul s'a făcut chiar în sara zilei pe care baroneasa de Schönberger a petrecut'o în tratative cu Polonyi și când a fost decisă să prezinte toată chestiunea ca o manoperă a democraților în contra fostului ministru de justiție.

Idil la Bocșa.

La Bocșa — ca în Rusia. Un strein dacă s'ar trezi într'o bună dimineață într'una din comunele, cari constitue cercul Bocșei, ar crede că se află in vre-un ținut, în care numai cu câte-va oare înainte au curs șiroaie de sânge. Unde te uiți — dai de gendarmi, unde te miști— gendarmul după tine, când întri în casa omului — gendarmul cu urechia la ușă sau la fereastră etc.

Iată ce scrie „Drapelul" între altele în numărul ce ne sosește:

»Se petrec scene de tot hazlii. Pe părintele din Jidovin l'au oprit în decursul unei zile de două ori pe stradă patrulele dislocate acolo și l'au dus la primărie ca să se legitimeze, că cine e și ce caută în Jidovin. Se 'nțelege că în ambele cazuri a fost pus imediat în libertate, căci primăria a constatat nu numai identitatea persoanei, ci si că are — ceea-ce nici că se poate altfel — ca preot să împlinească funcții în comună.

Tot în Jidovin au oprit jandarmii pe învățătorul din învecinata comună Rafna, care venise în afaceri acolo și după-ce s'a legitimat că cine e, l'au petrecut până peste hotarul comunei, interzicându-i înapoiarea în comună.

Dar nu numai oameni de-ai noștri, ci și de-ai lor pățesc asemenea lucruri. Pe un comersant ovreu, care de asemenea petrecea în afaceri în o comună românească, numai după multe peripeții l'au lăsat să-și vadă de cale, iar pe un dârzar ovreu, venit cu fluerița într'o comună românească, l'au expulzat formal de acolo, ducându-l sub escortă la sediul pretorial.

Iar dacă pe strade sau în curți stau doi-trei oameni de vorbă, nu numai că-i împrăștie, ci și investighează imediat, că ce au vorbit. Unde văd sara lumină, ascultă sub ferestri de nu sunt mai multe voci decât se poate presupune, că's ale căsenilor. Patrula bate la fereastră și provoacă pe oameni să tacă și să se culce. Nici în Rusia nu e mai dihaiu!«

Boala primarului Lueger.

Din Viena se anunță, că primarul Lueger la propria sa cerere a fost cuminecat alaltăeri de către abatele Schmolk, fostul mareșal al Austriei de jos. Ceremonia s'a făcut în cea mai mare taină. După cuminecare primarul Dr. Lueger a durmit 2 ceasuri liniștit. După comunicatele oficiale starea lui Lueger ar fi în afară de orice pericol, deși în urma hranei puține puterile i-au scăzut în mod însemnat. Din anturajul bolnavului se svonește, că starea lui e foarte serioasă și că amicii lui se așteaptă la orice desnodământ fatal. Medicii au declarat, că starea critică a bolnavului s'ar mai putea prelungi timp de câteva săptămâni.

Maj. Sa Monarchul a conferit alaltăeri primarului Lueger crucea mare a ordinului Francisc Iosif. In ultimele zile ale sesiunei camerei vieneze a fost vorba, ca Maj. Sa să confere lui Lueger titlul de conzilier intim. Lueger însă ar fi declarat, că un primar ales din increderea poporului nu poate primi titlul de excelență, însă nu e în contra primirei unui ordin mai înalt.

— Din Viena se mai anunță: Preoții cari au fost chemați la bolnav, abatele Friedric Schmolk și prepositul Iohan Menda au purtat pe drum haine civile, ca să nu provoace senzațiune. Numai după ce au ajuns la palatul primăriei au îmbrăcat iarăși vestmintele eclesiastice și stola și au întrat în locuința primarului. Dr. Lueger s'a purtat în tot timpul cât au stat preoții la el cu resemnare și liniștit și după-ce preoții împlinindu-și funcțiunea s'au depărtat, bolnavul s'a liniștit. »Rathaus Korrespondenz« de la 7 Feb. c. raportează, că starea primarului nu e periculoasă. Pulzația inimei sale e normală și Dr. Lueger nu și-a pierdut vioiciunea spiritului. Cu toate aceste se plânge de dureri și se simte din timp în timp foarte slăbit. Seara l'au vizitat prelatul Schmolk, ajutorul de primar și vre-o trei conzilieri comunali. Lueger urmărește cu interes toate evenimentele. Buletinul din decursul nopții și din dimineața de 8 Febr. despre aflarea primarului era deja mai liniștitor, spunând că boala lui nu s'a înrăutățit.

Răspuns la o „Declarație".

Am zis că vom reveni la declarația d-lui advocat Dr. Iuliu Pordea din Cluj, publicată în numărul de Miercuri al foaiei noastre.

După ce am împlinit dorința d-lui Pordea, publicând ceeace a voit să spună drept întâmpinare la observările noastre asupra debutului său cu doi articoli de fond în foaia kossuthistă »Ujság«, nu ne va lua, credem, în nume de rău cá voim să ne spunem și noi pe scurt părerea.

O facem chiar cu rizicul, că d-l Iuliu Pordea va găsi, că nu ni-a putut convinge despre greșala ce am făcut'o »interpretând fals« articolii d-sale.

Când am vorbit despre amintiții articoli unguresti ai d-lui Pordea (»Gazeta Trans.« dela 27 Ianuarie n.) am zis: »Cu părere de rău vedem din debutul d-nului Pordea în foaia kossuthistă, că a alunecat pe panta periculoasă de a deveni propagatorul teoriei apostolilor ideilor și frazelor șoviniste maghiare.«

Aceasta ne-a preocupat și ne-a interesat când am făcut observările noastre cari au displăcut așa de mult d-lui Pordea. D-sa ne spune acum, că n'a scris și n'a publicat acei articoli din ziarul unguresc, fiindcă ar disconsidera viața intelectuală românească, căci și dânsul trăiește și va trăi în ea.

Credem bucuros d-lui Pordea că nu a avut intențiunea de a jicni sentimentul public românesc, când a scris acei articoli, după cum afirmă, la rugarea redacțiunei foiei maghiare și numai la adresa bărbaților vieței pnblice unguresti și a societăței unguresti. Cu alte cuvinte admitem, că d-sa a scris *bona fide* așa cum a crezut că-l vor putea înțelege mai bine aceia, cărora s'a adresat.

Aceasta însă poate fi o împrejurare atenuantă la judecarea faptei d-lui Pordea, dar nu poate să-l mântue înaintea noastră și înaintea opiniunei publice române.

Nu s'a gândit oare d-l Pordea, că prin însuși faptul că scrie articoli în chestiile noastre de existență națională într'o foaie maghiară, dușmană nouă Românilor, și acești articoli se publică de către acea foaie în frunte fără de nici o observare, nu s'a gândit că prin insuși faptul acesta a jicnit deja sentimentul public românesc?

D-l Pordea poate să voiască a trăi în viața intelectuală română, dar nu simte românește dacă nu vede și nu recunoaște aceasta.

Noi am regretat, văzând că alunecă pe panta celor ce scriu pentru publicul maghiar, adăpat cu teoriile șoviniste. Dacă ar fi scris așa cum trebuia să scrie ca un Român, de sigur că foaia maghiară nu i-ar fi publicat articolii.

Ca să-i publice și încă fără observare, trebuiau să fie deci croiți deja după modelul cugetării și a sentimentelor, ce le reprezentă acea foie.

Credem că am documentat în deajuns în observările noastre din numărul dela 27 Ianuarie al »Gazetei«, că d-l Pordea s'a pus în articolii săi cu totul pe baza principiilor profesate de kossuthiști în chestiunea naționalităților. Dintr'asta nu schimbă nimic împrejurarea, că a avut de cuget a atrage atențiunea cetitorilor ziarului »Ujsag« și asupra unor greșeli și nedreptăți ce se comit față de naționalități »din punct de vedere sentimental etic.«

Ca să nu lungim vorba prea mult, sfătuim sincer și frățește pe d-l Dr. Iuliu Pordea, să se străduiască a valora punctele de vedere sentimentale etice mai întâi față cu sine însuși și ai săi, atunci nu va mai fi espus a stârni nemulțumirea Românilor prin debuturi în foile kossuthiste, cari prezentă pe fiul de preot român ca pe unul, care nu numai că e străin de principiile, sentimentele și credeul național al Românilor, dar e în pericol, mergând înainte pe aceasta cale și adăpându-se de teoriile lui Kossuth, Apponyi și Kuntz, de-a se pierde cu totul pentru neamul românesc.

Temerea aceasta o justifică și tonul în care e ținută declarația d-lui Pordea, care se ridică pe niște coturne înalte și vrea să privească de sus asupra »Gazetei« și a prietinilor ei, cari din sfera »provincială« în care se învârtesc nu sunt capabili de a se avânta la înălțimile sentimentale etice, prin cari plutește distinsul colaborator al ziarului »Ujság«.

Rugăm pe d-l Pordea, să nu considere cele zise mai sus iarăși de »invective ascunse« și de »ironie provincială«, ci să le privească de o binevoitoare și frățească avertisare; îl rugăm să chibzuiască, dacă participarea unui Român la viața intelectuală românească, ca să fie sinceră și deplină, se poate cugeta despărțită de sentimentul național românesc, ori chiar în fățișe contrazicere cu el?

ȘTIRILE ZILEI.

— 27 Ianuarie v.

Jubileul societății „Carpații" s'a serbat cu multă însuflețire. Despre decursul ei primim din București următoarele amănunte: In dimineața zilei de 24 Ianuarie st. v. la 10 ore s'a celebrat în biserica Brezoianu un serviciu divin de către parochul Avramescu și tot atunci s'a săvârșit sfințirea steagului societății în prezența unui număr mare de membrii ai societății și de alți fruntași cu doamnele lor. Seara a fost la Enescu banchet, la care au luat parte vre-o 50—60 de persoane, partea cea mai mare membrii ai societății și ziariști. Prezidentul banchetului, preotul Avramescu, a ridicat primul toast în sănătatea membrilor societății. S'au cetit telegramele sosite dela membrii societății, cari locuesc în provincie. Apoi d. I. Brătescu a toastat pentru Rege și familia regală. A vorbit apoi d. I. Mihalcea, după care a toastat d. I. Țețu, ambii membrii vechi ai societății, au desfășurat fazele prin cari a trecut societatea »Carpații« în timp de 25 de ani, care fù înființată la anul 1882. Au mai vorbit d. Russu-Abrudeanu pentru societate, d. Furnică pentru pressă, C. Bacalbașa mulțumind în numele pressei, apoi domnii Ciurcu, Gr. Alexandrescu, căpitan Creangă, Rațiu, Jaja ș. a. S'au trimis telegrame Majestății Sale Regelui și una primarului Vienei Dr. Lueger. Banchetul a durat până la 2 oare din noapte, domnind în tot timpul cea mai viuă animațiune și însuflețire.

Un nou proces de pressă. D-lui Savu *Roman*, redactor responsabil al »Libertății«, i s'a intentat proces de pressă pentru o notiță apărută anul trecut în »Libertatea« despre cunoscutul op al d-lui Aurel C. Popovici. D-l Roman a înaintat recurs contra punerei sale sub acuză prin d-l adv. Dr. Cassiu Maniu.

Petrecerea studenților noștri. Luni seara va avea loc în Redută petrecerea dansantă, aranjată de studenții gimnaziului sup. român din Brașov. Venitul curat al petrecerii e destinat pentru »Masa studenților români din Brașov«. In cercurile societății noastre se manifestă, precum aflăm, un mare interes față de această petrecere, care promite o reușită frumoasă.

Inginer român în Viena. Ni-se scrie din Viena: »D-l inginer Cornel Horșia, fiul d-lui protopresbiter din Bia, a depus în Decemvrie 1906 la politechnicul din Viena ultimele riguroase de inginer pentru clădiri în apă, de poduri, șosele, trenuri și tuneluri. Inainte cu 5 ani terminase cursul de inginer geodet (de comasațiuni) tot la această școală. D-l Horșia a luat conducerea unui birou technic de aici, în al cărui serviciu a stat și până acuma«.

Logodnă. D-l Victor *Șandru*, teolog abs. din Lupeni și d-șoara Eugenia *Dobrean* din Sântămaria-Orlea fidanțați.

Numire. In »Monitorul Oficial« al României din 23 Ianuarie v. a apărut decretul regal, prin care d-l Augustin *Paul*, șef-redactorul »Luptei«, a fost numit pe ziua de 1 Ianuarie 1907 în postul de interpret al consulatului general al României la Budapesta. In urma acestei numiri, d-l A. Paul a repășit din redacțiunea ziarului »Lupta«.

Dela oficiul postal din Cluj ni-se trimete spre publicare următorul circular: Ministrul de comerciu ung., în interesul expedierei mai repede a epistolelor simple și recomandate precum și a telegramelor, cari se expediază cu trenul, cu primirea și expediarea mai departe a acestor epistole a însărcinat pe șeful de stație din gara Brașov-Bartolomeiu. Deci publicul dela 1 Februarie a. c. va putea expedia epistolele și prin gara susnumită. Aceasta e o mare înlesnire călătorilor și acelor, cari locuiesc în apropierea stațiunei Bartolomeiu.

Anuarul Băncilor Române. In editura delegațiunei exmise de conferența directorilor de bancă din 25—26 Iunie 1898 a apărut »*Anuarul Băncilor Române, anul VIII*« 1907, conținând numeroase date statistice cu privire la 110 bănci și însoțiri economice române din patrie.

Victimile gerului. Cetim în »Libertatea«: Se vestește că pe hotarul comunei Bătrâna (către Dobra) au găsit Mercuri în 6 Febr. zdrențe de haine și de cisme, din ce oamenii au bănuit îndată că pe aci, pe undeva a mâncat lupul vr'un om. S'a aflat că femeia lui Solomon Groșan din Muncelul mic fusese în spre ziuă să cumpere unele altele din Bătrâna și mergând spre casă a fost prinsă și mâncată de vie de flămândele fiare!

---

cauza lipsei unui preot catolic. Impăratul ascultă uimit și uimirea sa creștea, când și generalii și contele Les Cases dădură dreptate celor două dame.

Pentru el fu aceasta o formală revelațiune; el crezuse că suita sa este dușmană religiunei și acum găsi, că are sentimente de evlavie.

Chiar în aceiași zi, el trimise o scrisoare, unchiului său, cardinalul Tesch la Roma și ceru un preot.

După câte-va luni sosi în adevăr, la Longwod, abatele Bonerita din Roma. Acest preot, în vârstă de aproape 80 de ani, nu s'a speriat de lunga și primejdioasa călătorie pentru ca să ocupe onorificul post de duhovnic al prisonierului din St. Helena. Bătrânul abate săvârși încă odată botezul fiicei contesei Montholm, după ritul catolic. Napoleon asistă ca naș și rosti »credeul« cu voce tare.

După moartea împăratului credincioșii săi se întoarseră în Franța. Ultima fină a lui Napoleon deveni o fată foarte frumoasă și se mărită, în prima căsătorie cu vicontele de Kergonaler și pentru a doua oară cu contele Rochoso dela Peyronse.

Acum a murit și ea, ultima martoră din St. Helena. Ea părăsi insula, ca fată de 5 ani, și a trăit după moartea împăratului 85 ani.

C.

Pentru masa studenților români din Brașov au mai întrat cu lista de colectă nr. 26 (colectant E. Orzescu clasa I. comercială) Iacob Orzescu 1 cor., Stefan Peica 40 fil., Stolojescu Moise 1 cor.

Cu lista de colectă nr. 27 (colectant George *Popica* cl. I. com.) din Covasna: Gheorghe Fortună, paroch gr. or. 2 cor., Miți Fortună 40 b., Carolina Furtună 60 b., Maria Comșa 1 cor., Nicolae Teculescu 3 cor., Nicolae Dobroş, Alexandru Ciucan, Iancu Dima, Elisaveta Buda, Irimie Buda, silvanist, Ioan I. Furtună, Iordache Popica câte 1 cor., Nicolae Munteanu 40 b., Toma Furtună, George Matei câte 1 cor., Vasile Roman 40 b., Oprea Lazăr Gheorghe Papuc, Nicolae Lazăr, Ioan S. Olteanu, Nicolae Jurebiță câte 1 cor., George Munteanu 40 b., Dumitru Brașovean 60 b., Constantin Furtună 1 cor., Nicolae Furtună 40 b. George Manole 20 b., Ioan G. Manole 1 cor., Ioan N. Șărban 1 cor., Ioan Maior 1 cor. Total 27 cor. 40 b.

Doamna *Minerva văd. Dr. Nic. de Leményi* din Brașov în amintirea repausatului ei bărbat Dr. Nicolau de Leményi a donat pentru masa studenților *20 cor.*

Primească marinimoșii donatori cele mai călduroase mulțumiri. *Direcțiunea gimn. gr. or. român.*

Descoperirea unui complot contra Țarului. La o perchiziție făcută în Petersburg s'au găsit mai multe nouă uniforme de ale cerchezilor din garda Țarului. Poliția crede a fi descoperit planul unui complot în contra Țarului. Prin aceste uniforme teroriștii voiau să-și creeze drum spre palatul Țarului.

Mulțămită publică. Din incidentul serbărilor aranjate cu ocaziunea adunării generale a »Asociațiunei« în Brașov în luna Septemvrie 1906, unde s'a produs și orchestra noastră, spre surprinderea membrilor în zilele trecute am fost onorați din partea Astrei prin d-l vice-president Andreiu Bârsan cu un onorar resp. premiu de 30 cor., pentru care mă văd plăcut îndemnat a-mi esprima sincera mea mulțămită. Tohanul vechiu în 4 Februarie 1907. In numele orchestrei: *Aristotel Mucea.*

Vacanță semestrală. Astăzi s'a început la școalele centrale române din Brașov vacanța semestrală, care va dura până inclusive Duminecă în 4/17 Februarie.

Studenți chinezi în Europa. Din Berlin se anunță, că în anul acesta vre-o 40—50 mii(?) studenți chinezi vor sosi în Europa cu scop de a urma studiile în școalele acestui continent.

Pentru culina populară au mai întrat următoarele contribuiri: de la reuniunea femeilor israelite 50 cor., loja francmazonă »Panonia« 25 cor., Iohana Schreiber 10 cor.. Anton Altstädter 4 chilogr. orez, 4 chilogr. păsat. 3 chilogr. arpăcaș. Tuturor donatorilor le exprim mulțămite în numele societății. *Jeckel*, vice-președentă.

Petreceri. Corpul învățătoresc de la școala română gr. or. din *Gura-Rîului* învită la producțiunea școlară, ce se va ținea în 30 Ianuarie a. c. st. v. (Trei sfinți—Hramul școalei) în edificiul școalei. Prețul de întrare la bunăvoință. Venitul curat e destinat pentru biblioteca școlară.

— Corpul învățătoresc de la școala gr. or. rom. din Tilişca invită la producțiunea muzicală-teatrală împreunată cu joc, care se va ținea Vineri în 2/15 Februarie (cu ocaziunea hramului școlar) în edificiul de școală din loc. Venitul curat al producțiunei va fi designat bibliotecilor școlare și parochiale. Prețul de întrare e benevol.

Un nou leac al cancerului. O comisiune medicală franceză a fost însărcinată să studieze organizarea școalei de medicină și higienă exotică din Congo, unde se practică încercări numeroase pentru a combate teribila boală a cancerului. Unul din membrii acestei comisiuni, d-l Dr. Leon Bertraud practică o metodă nouă de mai bine de un an, întrebuințând tratamentul vaccinoterapiei canceroase. Analiza făcută în cursul celor douăsprezece luni i-a dat prilejul să constate că noua metodă dă rezultate mult mai satisfăcătoare decât orice altă intervenție terapeutică cunoscută. D-l Bertrand a îngrijit 65 de persoane. Dintre acestea, zece se aflau într'o stare disperată, așa că medicul n'a îndrăznit să le aplice tratamentul vaccinoterapiei. O fată de 22 ani, urmând acest tratament, și-a văzut starea cu mult îmbunătățită. Un bărbat de 60 ani, care suferea de un cancer al esofagului, a ajuns acum să-și vadă cu succes de ocupațiile lui. După toate probabilitățile, noua cură a cancelarului va aduce o ameliorare simțitoare în această boală crudă. Lumea medicală europeană a început să se intereseze de noul tratament.

Revoltă pe un vas american. Din Filadelfia se anunță, că echipagiul de pe crucișătorul american »Tennesse«, s'a revoltat din cauza personalului superior. Revoltații au tras focuri asupra ofițerilor. Un ofițer a fost ucis, unul grav rănit și alții mai ușor. Au fost chemați în ajutor mateloți străini, cari au înăbușit revolta. In luptă a mai fost ucis un matelot.

Din lista cu contribuirile incurse din incidentul petrecerii românești din *presara anului nou* în folosul Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea văduvelor sărace, a rămas afară, din greșală numele d-lui P. *Pavel*, croitor cu 5 cor., ceea-ce se întregește acum. *Balașa Blebea*, preș. *Dr. Ios. Blaga*, secretar.

In cancelaria notarială a subscrisului află imediată aplicare un tânăr deplin versat în afacerile notariale. Condițiunile li-se vor comunica reflectanților în scris. Traian *Radu*, not. cerc.

In cancelaria advocatului Dr. Eugen Bran în Teaca (Teke) află imediat aplicare un candidat de advocat.

Avis. Mâne Duminecă 10 Febr. n. va fi deschisă în cetate de la la 1—9 seara numai farmacia d-lui Friederic Stenner str. Porții 21.

O doftorie ieftină de casă. — Pentru funcționarea regulată a mistuirei stomacului se recomandă folosirea cunoscutelor prafuri Seidlitz a lui Moll. Cutii originale à 2 cor. se pot căpăta ḑilnic prin postă de la farmacistul A. Moll, liferantul Curței din Viena Tuchlauben 9. In farmaciile din provincie să se ceară preparatul A. Moll provăzut cu marca de contravenț'e și subscriere. — (1)

„Revista teologică".*)

— Dare de seamă și lămurire. —

In vreme ce micuții colindători, cu glasuri îngerești, ne reaminteau minunea cea mare și necuprinsă din peștera Vitleemului, în caseie noastre. ale preoților dela sate, își făcea întrarea un oaspe de mult așteptat: *Revista teologică.* Zic, de mult așteptat, pentru că noi preoții, de ani de zile simțeam trebuința unei reviste bisericești, care pe de o parte să ne țină în legătură cu sporul științelor teologice și cu rezultatele lor mai nouă, iar de altă parte și mai vârtos să ne slujească cu sfătuiri și povețe înțelepte și folositoare întru împlinirea chemării noastre de păstori sufletești ai mult cercatei turme românești. Iar trebuința aceasta o simțiam cu atât mai viie și mai arzătoare, cu cât — de ce să-o mai tăinuim? — organul nostru archidiecezan »Telegraful Român«, de o vreme încoace, părea că nu mai e în stare să ne mulțămească nici cele mai smerite cerințe de luminare și orientare în trebile vieții obștești. Din pricina aceasta mai ales discutam și la conferințele noastre preoțești, că ar fi sosit vremea să avem și noi revista noastră de specialitate, care să se ocupe numai de cestiunile și de nevoile noastre ale preoțimei.

In sfârșit solia dorită ne-a sosit. Am primit'o și am întâmpinat'o cu bucuria și mângăierea, cu care îmbrățișem pe noul născut, în care vedem întruparea doririlor noastre.

»*Revista teologică*« ne vine dela Sibiiu tocmai în ceasul potrivit, tocmai atunci când îi simțiam lipsa și-i duceam dorul. In general »Revista« ne place și ne mulțămește. Cu deosebire ni-se umple inima de însuflețire și de nădejde, când vedem un grup frumos de bărbați ai bisericei din toată mitropolia, fără deosebire de vârstă sau de poziție, pătrunși de același ideal și înfrățiți la o împreună lucrare culturală pentru înălțarea bisericei și a neamului.

»Revista« ni-se înfățișază în chipul acesta ca un simbol vădit al unității noastre de lege și credință, care cheamă sub steagul ei pe toți, cei cari mai încălzesc în piept dragoste curată pentru înaintarea spre bine a bisericei și a fiilor ei credincioși. După cum ne spune cuvântul-program din fruntea revistei ținta de căpetenie a celor grupați în jurul ei este, ca prin lumina științei bisericești, culeasă din izvoare curate, să sădească în sufletul fie-cărui preot și fiu al bisericei conștiința deplină a drepturilor și datorințelor chemărei sale și râvna de muncă din acea conștiință purcezătoare.

O problemă aceasta pe cât de sublimă, pe atât de anevoioasă. Acest fel de luptă e încă nou în biserica noastră. Din motivul acesta și pentru ca silințele lor bune să fie urmate de izbândă, eu socot, că vor trebui dela început să și îndrepte luarea aminte asupra armelor celor mai tari și mai potrivite. Iar sub arme înțeleg aici: Cuprinsul și limba, cu care are să se înfățișeze noua revistă, pentru ca să fie cetită cu plăcere și înțeleasă deplin din partea preoțimei cetitoare.

Vor trebui spre scopul acesta — după părerea mea și a altor preoți, cu cari am vorbit, — ca din domeniul științelor teologice teoretice să aleagă numai părțile mai apropiate de lumea sufletească a preoțimei noastre și să le trateze într'o formă atrăgătoare și potrivită cu cultura literară și teologică a acestei preoțimi, căreia împrejurările vieței nu-i lasă multă vreme să se îndeletnicească cu controversele dogmaticilor și apologeților, cât mai vârtos cu agonisirea celor de lipsă pentru creșterea de fii. Iar mai cu samă să se preocupe de cestiunile practice ale preoțimei, dându-i sfaturi și îndrumări liturgice și pastorale, modele de cuvântări și lămurindu-i în scurt, toate cărările, pe care urmând să fie cât mai folositoare trebuințelor de astăzi ale poporului românesc, ce-l păstorește.

In special, ca să ne întoarcem cu această judecată la primul număr al »Rev. Teol.«, ne luăm îndrăsneala să rugăm onoratul comitet redacțional, ca să ne dea cât mai multe articole de feliul și forma celor scrise de Păr. Archimandrit A. Hamsea, de d-l dir. sem. Dr. E. Roșca și de tânărul preot Tulbure, pentrucă noi din acestea tragem mai mult folos.

In acelaș timp rugăm pe d-l prof. Dr. Bălan, ca frumoasele d-sale cunoștințe teoretice să ni-le împărtășească într'un stil mai ușor, mai pe înțelesul nostru, sau, cum s'ar zice, să caute să-și popularizeze știința, pentrucă pe ogoarele minții noastre încă n'a brăzdat plugul dișputelor filozofice. Știm, că d-sa e un harnic și învățat profesor la seminariul nostru; îi rămâne numai, ca din câmpul cel întins al științei sale să aleagă pe sama noastră, aceea ce ne este de mai mult folos sufletesc.

Tot asemenea l'am ruga pe d-l prof. Dr. Crăciunescu, ca pe viitor să nu mai înșire în articoli atâta groază de nume de învățați și de cărți, pe care deabia le putem sloveni. Noi ne mulțămim și cu mai puțin »aparat științific«, iar în locul legioanelor de scriitori din toată lumea, să ne povestească numai părerea celui mai cuminte dintre toți, așa ca să-o pricepem și noi. Și apoi, în sfârșit, noi nu prea avem mult nici în clin nici în mânecă cu hărțuielile cele sterpe ale nemților în jurul cărților lui Moise! In locul lor mai bucuros cetim o predică bună, o pagină din istoria bisericei și a neamului nostru, o discuție asupra formelor cultului nostru sau orice altă cestiune mai de actualitate.

Așa, de pildă, mai zilele trecute s'a întâmplat, că un Vlădică de-al nostru, în iper elul chemării sale, era gata s'arunce cu blidul de fasole (?) după apostolii artei dramatice românești, un fapt foarte nefavorabil comentat, pentru clerul și biserica noastră, în toată lumea gazetărească. Noi am fi așteptat ca unul din mulții dr. în teologie dela »Rev. Teol.« să ne fi arătat, cu toată tăria argumentelor canonice și istorice, întrucât oprește postul manifestările culturale și artistice ale unui popor?

Cu observările acestea nu voim să zicem că »Rev. Teol.« nu ar corăspunde așteptărilor noastre, și ne-ar părea rău dacă sinceritatea, cu care ne-am esprimat părerea asupra ei, ar fi interpretată greșit. Dimpotrivă. »Rev. Teol.« o îmbrățișăm cu bucurie, pentrucă umple un gol și răspunde unei necesități adânc simțite de preoțimea noastră. Până la alte, era și rușine, ca astăzi, când toate breslele și tovărășiile de oameni își au organul de specialitate, noi, o preoțime de peste două mii de oameni să nu ne avem gazeta noastră proprie.

Greșesc, așa dar, toți cei, cari socot, că o revistă teologică la noi n'ar avea încă titlu la esistență. Nu-i adevărat. »Rev. Teol.« e îndreptățită la viață, tocmai pentrucă o pretindem noi preoțimea satelor, care suntem lipsiți de îndrumare și orientare sigură în ramul științei câștigate în seminar și pentru chemarea, ce-am îmbrăcat-o, după ce am ieșit dintr'ânsul, cu mai multă sau mai puțină agonisită de cunoștințe temeinice.

Și după-ce toți suntem pătrunși de adevărul acesta, rămâne numai să ne lămurim asupra datorințelor:

Cei dela conducerea revistei să ne studieze trebuințele noastre reale, sufletești și să coboare revista la nivelul și la forma accesibilă înțelegerii noastre.

Noi, preoțimea, să aprețiem după cuviință faptul, că »Rev. Teol.« în sfârșit, a ieșit la iveală și în urmare să grăbim toți, ca să-i facem cu putință esistența și îmbunătățirea, spre binele și folosul nostru al tuturora. *Un preot dela sat.*

*) Din causa îmbulzelei prea mare de material — întârziat.

ULTIME ȘTIRI.

Budapesta, 9 Februarie. Comisiunea dietală de imunitate s'a ocupat eri cu imunitatea dep. Mihali, acusat că a influințat pe alegători prin mâncări și beuturi. Comisiunea a achitat pe d-l Mihali.

Budapesta, 9 Februarie. Comisiunea de imunitate s'a ocupat eri de cazul de imunitate al lui Zoltan Lengyel. Lengyel a apărut în persoană pentru a se apăra. El a declarat că ia responsabilitatea pentru articolul scris și a intervenit pentru predarea lui. A declarat deasemenea că prin procedarea de până acum a fost violat dreptul de imunitate, pentrucă tribunalul a început procesul, înaintea deciziunei comisiunei de imunitate. Comisiunea a decis cassarea imunităței deputatului Lengyel, pentru calomnie și violarea secretului corespondenței.

Viena, 9 Februarie. Starea primarului Lueger e foarte gravă. Papa a trimis primarului telegrafic prin secretarnl său de stat Meri del Val, binecuvântarea sa apostolică. In telegramă i-se face cunoscut d-rului Lueger că papa se roagă zilnic pentru însănătoșirea lui. Numeroase personalități marcante au cerut informații urgente asupra stărei bolnavului.

Berlin. 9 Februarie. La bursa de aci s'a urcat prețul grâului cu 3 mărci și prețul săcarei cu 2 mărci. Aceasta urcare de preț este în legătură cu știrea că în diverse părți ale Rusiei bântue foametea.

Londra, 9 Februarie. Capul revoluției din Argentina este colonelul Sarmiento. Revoltații au atacat și incendiat edificiile guvernului și casele cetățenilor rămași credincioși acestui guvern. Orașul St. Juan e în flacări. Toți funcționarii superiori au fost făcuți prizonieri. In lupta disperată ce s'a dat în stradă, s'a făcut uz și de bombe. Sunt peste 20 de morți. Revoluționarii victorioși s'au îndreptat apoi spre orașul Meduza și aveau de gând să atace și Buenos-Ayres. Pentru moment colonelul Sarmiento s'a proclamat președinte al provinciei St. Juan.

Lorient. 9 Februarie. Eri dimineață la ora 11 un grav accident s'a produs pe bordul torpilorului 339. Sunt șapte morți și un rănit.

Pensa (Rusia) 9 Febr. *Guvernatorul Alexandrowski a fost ucis cu focuri de revolver pe când eșia dela teatru.* A fost ucis si ajutorul șefului de poliție; atentatorul s'a refugiat în teatru, directorii teatrului cercând să prindă pe asasin, au fost răniți, un polițist a fost ucis, regisorul teatrului, care cerca și el să prindă pe asasin, a fost grav rănit. Panica a fost generală în teatru. Asasinul s'a refugiat în podul teatrului, unde a fost găsit leșinat în urma încercărei de sinucidere. Asasinul a murit pe când era transportat la spital. Identitatea sa nu a putut fi constatată.

Moscova, 9 Februarie. Aproape de Moscova pe proprietatea care aparține contelui Leo Tolstoi, s'a întâmplat în ziua de 17 Ianuarie o groaznică nenorocire, despre care ziarele n'au relatat nimic până acum. Contele Tolstoi organizase in ajun o petrecere, care a durat până noaptea târziu. Parte din învitați au rămas să doarmă noaptea la Tolstoi, într'un mare salon aranjat anume. Dimineața sosind servitorul să facă foc, voi să aprinză lemnele cu gaz. Cum era însă neîndemănatec, gazul se aprinse și în câteva clipe întregul salon fu cuprins de flacări. Parte din mosafiri au reușit să se refugieze, 8 din ei au fost însă surprinși de incendiu și prefăcuți în cenușe.

POSTA REDACȚIUNE.

E. R. în B. Se va publica în unul din numerele viitoare.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu
Redactor respons. interim.: Victor Branisce

„Sĕlăgiana“ institut de credit şi economii soc. pe acţii în **Jibou**.

Convocare.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi economii „SĔLĂGIANA“, societate pe acţii în Jibou în sensul §. 19 din statute se invită la a

IX-a adunare generală ordinară,

care să va ţinea în **Jibou** la **9 Martie st. n. 1907 la 10 oare** a. m. în localul institutului.

Ordinea de zi:

1. Esmiterea unei comisiuni pentru verificarea procesului verbal.
2. Raportul Direcţiunei şi al comitetului de reviziune.
3. Stabilirea bilanţului, distribuirea profitului curat şi fixarea dividendei.
4. Alegerea a 5 membrii în Direcţiune pe 6 ani şi eventual întregirea comitetului de reviziune.
5. Fixarea preţului marcelor de prezenţă.
6. Eventuale propuneri în sensul §. 32 din statute.

Jibou, la 28 Ianuarie 1907.

Direcţiunea.

Bilanţul cu 31 Decembre 1906.

DEBIT:	Cor.	fil.	CREDIT:	Cor.	fil.
Cassa în numărar . .	21365	53	Capital social . . .	200000	—
Bon în Giro-Conto şi la alte bănci	6066	88	Fond de reservă . .	47291	32
			Fond de pensiuni . .	11028	49
Cambii de bancă . .	757714	—	Depuneri spre fructific.	507258	13
Credite hipotecare . .	195524	50	Reescont	254376	—
Efecte	47350	—	Dividende neridicate .	270	—
Casele inst. şi realităţi de vânzare	29016	82	Interese transitoare .	13231	72
			Diverşi creditori . .	3805	33
Mobiliar . . 1273·79			Profit curat	28310	13
10% amort. 127·38	1146	41			
Diverşi debitori . . .	7386	98			
	1065571	12		1065571	12

Contul Profit şi Perdere.

EŞITE:	Cor	fil.	INTRATE:	Cor.	fil.
Interese de depuneri .	25280	69	Interese dela cambii .	55685	58
Interese de reescont .	11928	47	Interese dela cred. hip.	13990	52
Interesele fond. de rez.	1814	74	Interese dela efecte .	1986	—
Interesele fond. de penz.	424	17	Chirii	1980	03
Contribuţie erarială şi comunală	4532	40	Provisiuni şi diverse venite	17758	62
Contribuţie după inter. la depuneri . . .	2528	07			
Salare	7933	32			
Diurne	1122	—			
Spese curente . . .	4765	38			
Amortizări: din pretensiuni dubioase . 2262·— din realitităţi şi mobilar 499·38	2761	38			
Profit curat	28310	13			
	91400	75		91400	75

Jibou, la 31 Decemvrie 1906.

Emeric Pop m. p., director executiv. *Iosif Orga* m. p., contabil.

Direcţiunea:

George Pap de Băseşti m. p., preşedinte. *Vasiliu Mica* m. p., *Ioan Sandor* m. p.,
Gabriel Cherebeţ m. p., *Dr. L. Gyurko* m. p., *Vasiliu Pop* m. p.,
Mihail Pop m. p., *Iovian Andreiu* m. p., *Vasiliu Mureşan* m. p.,

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente şi le-am aflat în deplină regulă.

Comitetul de reviziune:

Florian Cocian m. p., preşedinte. *Cosma* m. p., *Teofil Dragomir* m. p.,
Dominic Raţiu m. p., *Teodor Bohăţiel* m. p.

Anunţ de licitaţie.

În **25** şi **26 Februarie 1907** se vor vinde cu licitaţie **obiectele** ce sau **amanetat** din 16 Novembrie 1905 până inclusive 25 Ianuarie 1906 şi anume: sub Numărul 16974—1905 până inclusive cu Nr. 1251—1906, al căror termin au espirat şi nu s'au rescumpărat.

Licitaţia va avea loc în localul *Casei de zăloage* dela 8 oare până la 11 oare a. m. şi în cas de lipsă dela 2 până la 4 oare p. m.

Obiectele, carĭ se vor vinde, sunt: **Giuvaericale, Ciasornice de aur şi argint şi alte scule de aramă, Ciòie, Cositor, flanele, haine bărbătescĭ şi femeiescĭ, Cisme, ghete şi altele.**

Vânzarea se face cu banĭ gata.

Rèscumpĕrarea séu înoirea amanetelor se póte face numai cu o ḑi înainte de licitaţie.

În ḑiua vênḑăriĭ cu licitaţie nu se permite nicĭ într'un chip a prelungi amanetarea.

Brassó, 1 Februarie 1907.

Oficiul cassei de amanete din Braşov.

(2721,2—3.)

 La numărul acesta se adauge un supliment de 2 pagini inserate.

„LIPOVANA“, institut de credit și economii în Lipova.

CONVOCARE.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii „LIPOVANA“, societate pe acții să învită la a

XIII-a adunarea generală ordinară,

ce să va ținea în **21 Februarie n. a. c. la 10 oare a m.** în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcțiunei pe al treisprezecelea an de gestiune.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Deciderea respective aprobarea bilanțului pe 1906; dare absolutorului direcțiunei și comitetului de supraveghiere (§. 26 din statute).
4. Decidere asupra întrebuințărei profitului curat și fixarea dividendelor pe 1906 (§. 26 și 46 din statute).
5. Pertractarea eventualelor propuneri (§. 26 litera *g* din statute).
6. Alegerea a 2 membrii în direcțiune cu mandat pe 6 ani — și alor 5 membrii în comitetul de supraveghiere cu mandat pe 3 ani.

Domnii acționari, cari voesc a participa la adunarea generală, în conformitate cu §. 16 din statute se avizează a depune le cassa institutului acțiile înainte de deschiderea adunării generale.

Lipova, în 24 Ianuarie 1907.

Ales. Mocsonyi m. p.,
președinte.

CONTUL BILANȚULUI.

ACTIVE:		Cor.	fil.	PASIVE:	Cor.	fil.
Cassa în numărar		12202	43	Capital	100000	—
Escompt		1011743	05	Fond de reservă	64592	13
Credite personale		34230	50	Fond de pensiuni	4968	—
Credite cambiale cu acoperire hip.		298260	32	Depuneri	1006533	65
Imprumut hipotecar		97122	–	Reescompt	251548	—
Lombard		6300	—	Dividende neridicate	70	—
Efecte		6000	—	Interese transitoare	16445	75
Mobiliar	1134·—			Cont curent	14723	—
amortizare	114·—	1020	—	Creditori	7725	44
Giro-Conto		787	84	Profit	24705	06
Cont-Curent		1648	—			
Realități		12283	28			
Cassa de păstrare postală		1883	52			
Debitori		7830	09			
		1491311	03		1491311	03

PROFIT ȘI PERDERI.

EȘITE:		Cor.	fil.	ÎNTRATE:		Cor.	fil.
Interese de depuneri	51157·59			Interese:			
„ „ reescompt	9776·19			de escompt	89720·37		
„ „ cont curent	539·05	61472	83	„ cred. personale	2973·98		
Spese		6503	81	„ credit. cambiale cu acop. hipotec.	18564·67		
Salare, chirie, porto		12709	61	„ imprum. hipot.	7150·63		
Marce de prezență		1252	—	„ lombard	226·10		
Contribuțiune directă	7133·42			„ efecte	352·—	118987	75
10% dare după interese de depuneri	5115·76	12249	18	Proviziuni		18	74
Amortizare din mobiliar		114	—				
Profit		24705	06				
		119006	49			119006	49

Lipova, 31 Decembrie 1906.

Voicu Hamsea m. p., director executiv. — *Ioan Dejenariu* m. p., prim comptabil

Direcțiunea:

I. Cimponeriu m. p. *Dr. A. Cioban* m. p. *V. Deheleanu* m. p. *P. Papp* m. p. *A. Ciugudean* m. p.

Confrontându-să cu cărțile principale și auxiliare le-am aflat esacte.

Lipova, 24 Ianuarie 1907.

Comitetul de supraveghiere:

Vasile Beleș m. p., președinte. *Teodor Cosma* m. p. *Vasiliu Bogoiu* m. p. *George Savici* m. p. *Ștefan Bordoșiu* m. p.

Cursul la bursa din Viena.

Din 8 Februarie n. 1907.

Renta ung. de aur 4%	114 30
Renta de corône ung. 4%	95.85
Impr. căi. fer. ung. în aur 3½%	84.60
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	95.60
Bonurĭ rurale croate-slavone	96.10
Impr. ung. cu premiĭ	201.50
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	151.75
Renta de hârtie austr. 4¹/₁₀	99.15
Renta de argint austr. 4²/₁₀	99.10
Renta de aur austr. 4%	117.30
Renta de corône austr. 4%	199.15
Bonurĭ rurale ungare 3½%	89.30
Losurĭ din 1860	155.50
Acțiĭ de-ale Băncei ung. de credit	17 59
Acțiĭ de-ale Băncei austr. de credit	835 50
Acțiĭ de-ale Băncei austro-ung.	688.25
Napoleondorĭ	19.09
Mărcĭ imperiale germane	117.57½
London vista	241.—
Paris vista	95.47½
Note italiene	95.45

Cursul pieței Brașov

Din 9 Februarie n. 1907.

	Cmp.	Vênd.
Bancnote rom.	18.92	18 96
Argint român	18.80	18.84
Napoleondori.	18.94	19.—
Galbeni	11.20	11.45
Mărcĭ germane	117.20	117 30
Lire turcescĭ	21.50	21.60
Scris. fonc. Albine 5%	101.—	102.—
Ruble Rusescĭ	2.53	2.58

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 8 Februarie 1907.

Mèsura sèu greutatea	Calitatea.	Valuta în Kor.	fil
1 H. L.	Grâul cel mai frumos.	12	—
„	Grâu mijlociu	11	—
„	Grâu mai slab	10	—
„	Grâu amestecat	9	—
„	Sĕcară frumósă	8	80
„	Sĕcară mijlocia	8	—
„	Orz frumos	9	—
„	Orz mijlociu	8	—
„	Ovĕs frumos	7	—
„	Ovĕs mijlociu	6	80
„	Cucuruz	9	—
„	Mălaiu (meiŭ)	9	—
„	Mazăre	18	—
„	Linte	50	—
„	Fasole	18	—
„	Sĕmênță de in	18	—
„	Sĕmênță de cânepă	15	—
„	Cartofĭ	2	—
„	Măzăriche	—	—
1 kilă	Carne de vită	1	28
„	Carne de porc	1	20
„	Carne de berbece	—	80
100 kil.	Sĕu de vită próspĕt	40	—
„	Sĕu de vită topit	62	—

„TÂRNĂVEANA“,

institut de credit şi economii, societate pe acţii în Sighişoara.

Convocare.

Domnii acţionari ai institutului de credit şi de economii „TÂRNĂVEANA“, societate pe acţii în Sighişoara se invită la a

II-a adunare generală ordinară,

care se va ţinea în **Sighişoara** la **17 Februarie 1907 st. n.** la 2 oare după amiazi în localul institutului.

Obiectele de pertractare sunt:

1. Raportul direcţiunei şi propunerea acesteia referitor la împărţirea profitului curat.
2. Raportul comitetului de supraveghiare despre examinarea bilanţului şi contului profit şi pierderi din 1906;
3. Aprobarea bilanţului şi darea absolutorului direcţiunei şi comitetului de supraveghiere, precum şi decidere asupra împărţirea profitului curat;
4. Stabilirea marcelor de prezenţă pro anul 1906 şi 1907;
5. Decisiune asupra propunerei direcţiunei referitoare la urcarea capitalului social.

Sighişoara, la 23 Innuarie 1907.

Direcţiunea.

Contul Bilanţ. — Mérleg számla.

ACTIVA.

			Cor.	fil.
1	Cassa în numărar—Készpénz készlet		32217	76
2	Cambii escomptate — Leszámitolt váltók		232811	—
3	„ hipotec. — Ilelzálogos váltók		158621	—
4	Imprumuturi hipotecare — Ielzálogos kölcsönök		97848	—
5	„ pe obligaţiuni — Kötelezvény kölcsönök		33383	—
6	Mobiliar — Üzleti berendezés	1537·48		
	Amortisare — Leirás	153·48	1384	—
7	Spese de fondare — Alapitási költségek	296·15		
	Amortisare — Leirás	74·15	222	—
8	Debitori — Adosók		2831	—
9	Interese restante—Hátralékos kamat.		555	44
			559872	51

PASIVA.

			Cor.	fil.
1	Capital social — Részvénytőke		60000	—
2	Fond de rezervă — Tartalék alap	429 59		
3	Fond de pensiune — Nyugdij alap	30 83		
4	Fond cultural — Müvelődési alap	24·23	484	65
5	Depuneri spre fructificare — Takarékbetétek		208293	38
6	Reescompt — Visszleszámitolás		261160	—
7	Dividendă neridicată — fel nem vett osztalék		44	61
8	Creditori — Hitelezők		18782	36
9	Interese transitoare anticipate — Elöleges átmeneti kamatók		6678	50
	Profit curat — Tiszta nyereség		4429	01
			559872	51

Contul Profit şi Perderi.—Nyereség és veszteség számla.

Debit.—Tartozik.

		Cor.	fil.
Interese: — Kamatok:			
de depuneri — betétek után	7350 43		
4% fondului de reservă — 4% a tartalék alap részére	16·52	7366	95
Spese: — Költségek:			
de întreţinere — ház tartási költségek	906·78		
salare — fizetések	3940·—		
chirie — házbér	360·—		
porto — postabér	98 58		
marce de prezenţă — jelenléti diják	168·—	5473	36
Contribuţie: — Adó:			
directă — egyenes	436 53		
10% după int. depun. 10% betéti kam. után	735 04	1171	57
Amortisări: — Leirások:			
din mobiliar — az üzleti berendezésből	153 48		
din spese de fondare — alapitási költségből	74·15	227	63
Profit curat — Tiszta nyereség.		4429	01
		18668	52

Credit.—Követel.

	Cor.	fil.
Interese: — Kamatok:		
de escompt — leszámitolási kamat	2012	66
de împrumut hipot. — jelzálogos kölcsönök után	5770	64
de cambii hipot. — jelzálogos-váltó kölcsönök után	7956	04
de imprum. cu obligaţiuni — Kötelezvény kölcsönök után	2817	23
de cont-curent — folyó számla kamat	111	95
	18668	52

Sighişoara, la 31 Decemvrie 1906. — Segesvár, 1906 Deczember 31-én.

Dr. Cornea m. p., director executiv. — vezérigazgató.

Ioan Varga m. p., comptabil. — könyvelő.

DIRECŢIUNEA: — AZ IGAZGATÓSÁG:

Ioan Muntean m. p., preşedinte — elnök. *Nicolae Dobre* m. p., *Dr. Cornea* m. p., *Chirion Muntean* m. p., *Nicolae Manta* m. p., *Mihailă Gavrilă* m. p.

S'a examinat şi aflat în consonanţă cu registrele principale şi auxiliare purtate în bună regulă. Megvizsgáltatott és a szabályszerüen vezetett fő- és segédkönyvekkel egybehangzónak találtatott.

Sighişoara, la 23 Ianuarie 1907. — Segesvár, 1907 január 23-án.

I. Vătăşan m. p., revisor expert szak vizsgáló

Comitetul de supraveghere: — A felügyelö bizottság:

Ioan Dan m. p., preşedinte — elnök. *Ioan Hărtioagă* m. p., *Nicolae Bellu* m. p., *Mihail Ittu* m. p.